

CHEMICKÉ LISTY V ROCE 2017

BOHUMIL KRATOCHVÍL

*Ústav chemie pevných látek, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Technická 5, 166 28 Praha 6
bohupil.kratochvil@vscht.cz*

Klíčová slova: Chemické listy

Úvod

V červnu tohoto roku redakce Chemických listů uspořádala, po delší době, zasedání redakční rady. Na tomto zasedání jsem prezentoval současný stav časopisu a redaktor Petr Holý řadu zajímavých reminiscencí z dlouhé historie časopisu. Domnívám se, že řada informací z těchto prezentací bude zajímavá i pro naše čtenáře. Je potěšitelné, že redakční rada vyvolala zajímavou diskusi, jejímž ohlaselem je několik úvodníků, z nichž nejrychlejší byl již publikován¹.

Chemické listy jsou pokračovatelem Listů chemických a pyšní se především svojí dlouhou tradicí², která zavazuje. Listy chemické byly založeny pouze o 9 let později než *Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft* a o dva roky dříve než *Journal of the American Chemical Society*. Ve specifické trojtitraži Chemických listů se historicky číslují tři periodika. V roce 2017 vychází (bez přerušování) již 141. ročník Listů chemických, 127. ročník *Časopisu pro průmysl chemický* a 111. ročník *Chemických listů*.

Soubor databází Web of Science (WOS), resp. nověji Web of Science Core Collection (WoSCC)³, umožňuje snadno vyhledávat zajímavé statistické údaje o Chemických listech. I když je tento nástroj zatím omezen rokem 1945, tzn., že nezohledňuje dřívějších 69 ročníků našeho časopisu, je bezesporu tím nejlepším, co je momentálně k dispozici. Co se týče roku 2017, tak uvedená statistická data o Chemických listech platí zhruba do přelomu července a srpna, tzn. do doby, kdy vznikl tento příspěvek, resp. prezentace na redakční radu.

V následujících odstavcích předkládám čtenářům formou tabulek řadu dat a záměrně se vyhýbám dlouhým komentářům, kromě vysvětlení propadu impaktového faktoru Chemických listů v roce 2013. Úsudek, jak na tom Chemické listy byly, jsou a budou, přenechávám čtenářům.

Základní data

- Národní chemický časopis publikující příspěvky v češtině a slovenštině, anglické příspěvky pouze na vyžádání.
- Vydává Česká společnost chemická jako časopis Asociace českých chemických společností.
- Počet čísel v ročníku 12 (měsíčník), čísla 1, 4, 7 a 10 zahrnují Bulletin (Newsletter).
- Celkový počet stran ročně: okolo 950.
- Obsahová proporce: 90 % vědecké příspěvky, 10 % nevědecké příspěvky (ze života společnosti, odborná setkání, historické články, zprávy, členská oznámení a služby, společenská rubrika, recenze atd.).
- Vychází duálně v tištěné a webové verzi.
- Organizace chodu časopisu: redakční kruh (10 redaktorů + 1 technická redaktorka) a dále 1 zahraniční redaktor + 2 redaktori webu + technická podpora sekretariátu ČSCH, inspirace a záštita: redakční rada (16 členů).
- Chemické listy jsou impaktované, $IF^{2016}=0,387$ (Journal Citation Reports).
- Chemické listy jsou abstrahovány službami Chemical Abstracts, Current Contents/Physical, Chemical & Earth Sciences, Science Citation Index, Scopus a další. Chemické listy se prezentují na anglické i české Wikipedii.

Tištěná a webová verze

Chemické listy, resp. Listy chemické vychází tiskem od roku 1876 a na webu jsou od roku 1997. Obě verze mají svoje ISSN. Ačkoliv se na začátku nového tisíciletí zdálo, že tištěná verze je odsouzena k rychlému konci, vypadá to na delší proces. Notebooky, tablety a chytré mobilní telefony, i přes obrovský pokrok, zatím nejsou schopné klasický papír stoprocentně nahradit, a tak se čeká na zásadní pokrok ve vývoji elektronického papíru, resp. ohebných tabletů. Na druhé straně klasický papír je daleko trvanlivější než elektronická média. Archiv Chemických listů před rokem 1997 zahrnuje pouze klasická papírová čísla.

Pro čtenářskou základnu je pohodlnější webová verze (vzhledem k věkovému složení), nicméně tištěná verze stále žije a je požadována. Vývoj samozřejmě směřuje pouze nebo téměř pouze k webové verzi.

Impaktový faktor

Současná scientometrie i přes řadu výhrad k impaktovému faktoru (IF) nic lepšího, jak hodnotit vědeckou úroveň časopisu, nemá. Okolo poloviny každého roku redakce časopisů s napětím očekávají vyhlášení nových IF za rok předcházející v časopise Journal Citation Reports. Statistické indikátory Chemických listů v období 2001–2016, včetně hodnot IF, jsou uvedeny v tab. I.

Bohužel Chemické listy prošly ve vývoji svého IF vlnou, která měla svoje maximum v roce 2009 a minimum v roce 2013. Současná hodnota $IF^{2016} = 0,387$ je na úrovni roku 2004. Podle názoru redakce je příčinou naše strategická chyba a určité zneužití zavedeného titulu Chemických listů. V roce 2003 byla založena sympoziální řada (Chemické listy S) pro publikování abstraktů z konferencí. Databáze WOS v téže době změnila strategii v zařazování příspěvků do kategorií a plné texty z konferencí byly zařazeny jako plnohodnotné publikace z řadných čísel Chemických listů. Tím ovšem začal narůstat počet článků uveřejněných v Chemických listech v rámci jednoho roku a tudíž se zvětšoval i jmenovatel ve vzorci pro výpočet IF. Naši, poněkud opožděnou reakcí, bylo v roce 2014 zrušení sympoziálních čísel a jejich nahrazení titulem Czech Chemical Society Symposium Series, který vychází navíc v modré barvě, aby byl i vizuálně oddělen od zelených Chemických listů. Po minimu IF v roce 2013 začal IF Chemických listů od roku 2014 zase pomalu růst.

Je zvykem porovnat hodnotu IF Chemických listů v jejich kategorii a mezi různými kategoriemi. Každá kategorie rozlišuje 4 kvartily (1Q–4Q). Chemické listy jsou podle svého zaměření zařazeny do kategorie „Chemistry Multidisciplinary“, kam patří celkem 166 časopisů. Zde obsazují, podle svého IF^{2016} , 30. místo ve 4Q a celkově v kategorii 154. místo, blíže viz tab. II.

Ve srovnání s ostatními chemickými kategoriemi: Chemistry Analytical (76 časopisů), Chemistry Applied (71 časopisů), Chemistry Inorganic & Nuclear (46 časopisů), Chemistry Medicinal (60 časopisů), Chemistry Organic (59 časopisů), Chemistry Physical (145 časopisů, sem jsou řazeny i materiálové časopisy), by Chemické listy všude patřily do 4Q. Vstupenkou do 3Q je hodnota IF okolo 1,00.

Tabulka II
Kvartily v kategorii „Chemistry multidisciplinary“. Data Web of Science Core Collection

Kvartil	Časopisy podle IF
1Q	41 časopisů s IF 47,928 – 4,058
2Q	42 časopisů s IF 4,055 – 1,879
3Q	41 časopisů s IF 1,852 – 0,983
4Q	42 časopisů s IF 0,959 – 0,229

Tabulka I

Klíčové statistické indikátory Chemických listů. “Data were reproduced with permission from the 2016 Journal Citation Reports (©Clarivate Analytics, 2017)”

Key Indicators													
Year	Total Cites	Journal Impact Factor	Impact Factor Without Journal Self Cites	5 Year Impact Factor	Immediacy Index	Citable Items	Cited Half-Life	Citing Half-Life	Eigenfactor Score	Article Influence Score	% Articles in Citable Items	Normalized Eigenfactor	Average JIF Percentile
2016	663	0.387	0.248	0.274	0.109	119	6.6	>10.0	0.00052	0.033	83.19	0.05909	7.530
2015	583	0.279	0.111	0.235	0.130	131	6.4	9.3	0.00051	0.031	95.42	0.05816	6.442
2014	563	0.272	0.189	0.278	0.068	162	5.5	8.7	0.00055	0.034	93.21	0.06180	7.325
2013	501	0.196	0.131	0.252	0.033	215	6.1	8.9	0.00080	0.050	90.70	0.08838	5.068
2012	665	0.453	0.189	0.430	0.051	214	5.2	7.6	0.00078	0.054	75.70	Not A...	16.118
2011	609	0.529	0.321	0.569	0.138	189	5.3	7.9	0.00085	0.082	77.25	Not A...	21.104
2010	507	0.620	0.476	0.542	0.154	136	4.8	8.4	0.00084	0.082	66.18	Not A...	24.830
2009	538	0.717	0.502	0.535	0.126	119	5.4	7.7	0.00091	0.087	58.82	Not A...	32.500
2008	494	0.593	0.358	0.538	0.103	97	5.5	7.9	0.00081	0.077	55.67	Not A...	27.165
2007	469	0.683	0.366	0.545	0.139	108	4.8	8.1	0.00090	0.084	62.96	Not A...	31.641
2006	331	0.431	0.258	Not A...	0.069	101	5.5	7.5	Not A...	Not A...	56.44	Not A...	20.565
2005	366	0.445	0.262	Not A...	0.218	101	5.3	8.2	Not A...	Not A...	57.43	Not A...	23.600
2004	299	0.348	0.279	Not A...	0.045	89	7.2	7.9	Not A...	Not A...	56.18	Not A...	19.600
2003	319	0.345	0.256	Not A...	0.029	68	5.9	7.5	Not A...	Not A...	52.94	Not A...	22.358
2002	284	0.336	0.253	Not A...	0.058	69	6.3	7.4	Not A...	Not A...	44.93	Not A...	23.109
2001	303	0.317	0.224	Not A...	0.045	110	5.7	9.2	Not A...	Not A...	66.36	Not A...	19.915

Statistika příspěvků

Statistiky příspěvků jsou uvedeny v tab. III–V. Z tab. III jednoznačně plyne, že počet příspěvků docházejících do redakce má klesající trend a tomu se přizpůsobuje

i politika časopisu. Počet prací ze SR se pohybuje mezi jednou čtvrtinou až třetinou všech došlých prací.

Tab. IV ukazuje, že Chemické listy jsou autorsky zásobovány především z VŠCHT Praha, jejíž postavení je v časopise dominantní. Stále platí, že Chemické listy jsou

Tabulka III
Statistika došlých prací. Data redakce Chemických listů

Rok	Počet přijatých článků	Z toho storno	Práce z ČR	Práce ze SR
2017*	61	6 (10 %)	42 (69 %)	19 (31 %)
2016	134	14 (10 %)	99 (75 %)	35 (25 %)
2015	136	28 (20 %)	96 (71 %)	40 (29 %)
2014	155	41 (26 %)	16 (75 %)	39 (25 %)
2013	188	45 (24 %)	134 (71 %)	54 (29 %)
2012	171	49 (29 %)	134 (78 %)	37 (22 %)

* k 11.5. 2017

Tabulka IV
Statistika prací podle institucí autorů. Data redakce Chemických listů

Rok	Instituce	2016		2015		2014		2013	
		Počet příspěvků	%	Počet příspěvků	%	Počet příspěvků	%	Počet příspěvků	%
ČR	VŠCHT Praha	51	38	26	22	39	30	31	20
	Brno (MU, VUT, VFU, MENDELU)	14	10,5	13	11	17	13	22	14
	UK Praha	9	6,7	8	7	9	7	11	7
	UPa Pardubice	6	4	5	4	7	5	6	4
	ZÚBOZ Pardubice	4	3	1	1	0	0	0	0
	ÚMCH AV ČR Praha	4	3	3	2,5	3	2	4	2,5
	ÚCHP AV ČR Praha	3	2	1	1	1	1	1	0,6
	UP Olomouc	2	1,5	4	3	5	4	0	0
	Ostrava (OU, VŠB)	2	1,5	2	2	4	3	11	7
	SÚJB Praha	2	1,5	0	0	0	0	0	0
	ÚOCHB AV ČR Praha	2	1,5	7	6	3	2	15	10
	JU Č. Budějovice	1	0,7	4	3	3	2	0	0
	Zentiva	1	0,7	1	1	1	1	2	1
	UEM AV ČR Praha	1	0,7	0	0	0	0	0	0
	ČZU Praha	1	0,7	5	4	3	2	3	2
	BFÚ AV ČR Brno	1	0,7	1	1	0	0	0	0
	VVÚ Brno	1	0,7	0	0	1	1	0	0
SR	UK Bratislava	10	7,5	13	11	4	3	9	6
	STU Bratislava	10	7,5	13	11	15	11	13	8
	TU Košice	8	6	6	5	8	6	12	8
	SPU Nitra	2	1,5	1	1	4	3	4	2,5
	TnUAD Trenčín	1	0,7	1	1	0	0	1	0,6
	KU Ružomberok	1	0,7	1	1	1	1	0	0
	SAV	1	0,7	2	2	3	2	10	6,5

Tabulka V
Statistika příspěvků podle oborů. Data redakce Chemických listů

Rok Obor	2016		2015		2014		2013	
	Počet příspěvků	%	Počet příspěvků	%	Počet příspěvků	%	Počet příspěvků	%
Biochemie a potraviny	33	25	35	26	43	28	46	24
Analytická chemie	26	19	25	18	30	19	34	18
Technologie, průmysl	26	19	26	19	30	19	36	19
Organická chemie	18	13	9	7	9	6	20	11
Materiálová chemie	14	10	24	18	28	18	31	16
Polymery	7	5	8	6	6	4	9	5
Výuka chemie	4	3	4	3	4	3	3	1,5
Farmacie	4	3	4	3	5	3	7	4
Nomenklatura	2	1,5	1	1	1	0,5	2	1

především periodikem akademické sféry. Zastoupení aplikační sféry je minoritní.

Tab. V dokumentuje dlouhodobý fakt, že mezi chemickými obory jsou v Chemických listech nejvíce zastoupeny biochemie, potraviny a analytická chemie (speciálně elektrochemie).

Statistika autorů

V tab. VI a VII jsou uvedeni nejfrekventovanější autoři Chemických listů. „Anonymous“ označuje příspěvky, u kterých není patrné, kdo je jejich autorem.

Statistika prací a jejich citovanost

V tab. VIII a IX jsou uvedeny nejcitovanější práce (včetně autocitací). Pokud bych měl vybrat za celou dobu existence Chemických listů, resp. Listů chemických, nejslavnější práci, tak je to jednoznačně sdělení prof. Jaroslava Heyrovského⁴ z roku 1922, kde poprvé publikuje princip polarografie.

Tabulka VI
Nejfrekventovanější autoři v letech 1945–2017. Data Web of Science Core Collection

Field: Authors	Record Count	% of 10166
ANONYMOUS	195	1.918 %
BAREK J	122	1.200 %
SORM F	104	1.023 %
BLAHA K	95	0.934 %
DRASAR P	79	0.777 %
PROTIVA M	75	0.738 %
KRATOCHVIL B	59	0.580 %
FERLES M	57	0.561 %
HEROUT V	55	0.541 %
ZUMAN P	52	0.512 %

Tabulka VII
Nejfrekventovanější autoři v letech 2000–2017. Data Web of Science Core Collection

Field: Authors	Record Count	% of 3128
BAREK J	89	2.845 %
ANONYMOUS	69	2.206 %
DRASAR P	53	1.694 %
KRATOCHVIL B	47	1.503 %
KACER P	34	1.087 %
BLAHOVA O	27	0.863 %
COPIKOVA J	27	0.863 %
HORAK J	26	0.831 %
KIZEK R	24	0.767 %
DUSZA J	21	0.671 %

Tabulka VIII

Nejcitovanější práce za období 1945–2017. Data Web of Science Core Collection

Práce – název	Autor /Autoři	Citace v Chem. Listech	Citováno
O kinetice elektrodoých dějů. 8. – Teorie pomalých elektrodoých dějů a některých kinetických proudů v polarografii	J. Koutecký	47, 323 (1953).	301 ×
Příprava silikagelu pro chromatografii	J. Pitra, J. Štěřba	56, 544 (1962).	124 ×
Kolorimetrické stanovení arsenu	V. Vašák, V. Šedivec	6, 341 (1952).	100 ×
Solid silver amalgam electrodes	L. Novotný, B. Yosypchuk	12, 1118 (2000).	94 ×
Testing of unmodified carbon paste electrodes	I. Švancara, K. Schachl	93, 490 (1999).	80 ×
Fenton reaction after a century	J. Prousek	89, 11 (1995).	79 ×
O kinetice elektrodoých dějů. 7. – Teorie některých katalytických proudů v polarografii	J. Koutecký	47, 9 (1953).	72 ×
Advanced oxidation processes for water treatment. Chemical processes	J. Prousek	90, 229 (1996).	68 ×
Chromatografická semimikroanalýza plynů. 1. Teoretické a praktické podklady analýsy	J. Janák	47, 817 (1953).	68 ×
Komplexometrické titrace (chelatometrie). 4. Pyrokatechinová violeť jako nový specifický indikátor stanovení vizmutu	M. Malát, V. Suk, O. Ryba	48, 203 (1954).	60 ×

Tabulka IX

Nejcitovanější práce za období 2000–2017. Data Web of Science Core Collection

Práce – název	Autor /Autoři	Citace v Chem. Listech	Citováno
Solid silver amalgam electrodes	L. Novotny, B. Yosypchuk	94, 1118 (2000).	94 ×
Voltammetric determination of genotoxic dinitronaphthalenes with meniscus-modified silver solid amalgam electrode	A. Danhel, K. Peckova, K. Cizek, J. Berek, J. Zima, B. Yosypchuk, T. Navratil	101, 144 (2007).	47 ×
Quaternary isoquinoline alkaloids sanguinarine and chelerythrine. In vitro and in vivo effects	A. Zdarilova, J. Malikova, Z. Dvorak, J. Ulrichova, V. Simanek	100, 30 (2006).	46 ×
Electroanalysis with bismuth electrodes: State of the art and future prospects: State of the art and future prospects	I. Svancara, K. Vytras	100, 90 (2006).	45 ×
Application of catalytic reactions on a mercury electrode for electrochemical detection of metallothioneins	R. Kizek, J. Vacek, L. Trnkova, B. Klejduš, L. Havel	98, 166 (2004).	44 ×
Application of the Brdicka reaction in determination of metallothionein in patients with tumours	V. Adam, O. Blastik, S. Krizkova, P. Lubal, J. Kukacka, R. Prusa, R. Kizek	102, 51 (2008).	41 ×
Voltammetric determination of submicromolar concentrations of 3-nitrofluoranthene and pendimethalin at silver solid amalgam electrode	L. Vankova, L. Maixnerova, K. Cizek, J. Fischer, J. Berek, T. Navratil, B. Yosypchuk	100, 1105 (2009).	39 ×
Voltammetric Determination of Herbicide Biphenox on Mercury-Meniscus-Modified Solid Silver Amalgam Electrode	D. Cabalkova, J. Berek, J. Fischer, T. Navratil, K. Peckova, B. Yosypchuk	103, 236 (2009).	39 ×
Lead determination on silver composite electrodes using the effect of underpotential deposition	T. Navratil, M. Kopanica	96, 111 (2002).	34 ×
Electrochemical elimination methods	L. Trnkova	95, 518 (2001).	30 ×

Závěr

Chemické listy přežily mnohé dějinné zvraty a nepřežily se ani v dnešní době. Je pravda, že zájem o Chemické listy je spíše výsadou starší generace. Okamžitě se omlou-

vám našim stále mladým a svěžím kolegyním v redakci. Pro mladé a dynamické kariérní vědce mají Chemické listy příliš malý impaktový faktor. Je tu ovšem struna národní, nacionální a o tom to je také ...

LITERATURA

1. Červený L.: Chem. Listy 111, 413 (2017).
2. Holý P.: Chem. Listy 100, 227 (2006).
3. http://apps.webofknowledge.com/WOS_GeneralSearch_input.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&SID=V1WUaJ4Kkym2IXVULgq&preferencesSaved=, staženo 3.8.2017.
4. Heyrovský J.: Chem. Listy 16, 256 (1922).

B. Kratochvíl (*Department of Solid State Chemistry, University of Chemistry and Technology, Prague*):
Chemické Listy in 2017

Based on the archives of the Chemické Listy Editorial Office, Web of Science Core Collection databases and Journal Citation Reports, interesting statistical information on the development of the impact factor, incoming contributions, authors, institutions, and the most cited works in the Chemické Listy journal is presented.

